

Posudek vedoucího bakalářské práce
Střelecké spolky v Plzni v 19. století
Martin Mrázek

Zní to jistě až neuvěřitelně, ale bude tomu už skoro sto čtyřicet let, co naposledy výraznější pozornost přitáhl plzeňský ostrostřelecký spolek, navzdory tomu, že spolková činnost patří k oblíbeným badatelským tématům, střelce a jejich malované terče nevyjímaje. Martin Mrázek se tento deficit pokusil zacelit svou bakalářskou prací, pro niž využil vedle obecných prací ke střeleckým sdružením i oné jediné výroční brožury z roku 1876 a archivní materiály z Archivu města Plzně.

V úvodu vysvětlil důvody výběru tématu a shrnul své ústřední zdroje, aby v následující kapitole podal stručný nástin dané problematiky coby společenského fenoménu pojednávané doby. Vždyť tyto spolky nebyly charakteristické jen svou výzbrojí a výstrojí, ale také pořádáním bezpočtu kulturních akcí, na něž se sjížděla honorace ze široka daleka. Až do roku 1866 je ovšem autor příliš stručný s odvoláním na chybějící informace – ty se však v archivní složce nepochybně nalézají, byť příslušný inventář je tak „velkoryse“ přešel. Vlastní archiválie jsou bohužel v celé práci citovány jen minimálně. Což by pochopitelně nemuselo vadit, bakalářská práce může mít kompilační charakter. Pokud však výsledkem zhodnocení vývoje během celého půlstoletí nemá být jedna jediná stránka, je nutno sáhnout do archivního materiálu. Faktem je, že spolky obecně se ke svému životu mohly výrazněji nadechnout teprve po pádu bachovského absolutismu, tedy od 60. let 19. století, odkdy je rovněž autor už podrobnější. Pojednává o okolnostech tehdejšího pořízení a vysvěcení nového praporu, stejně jako o roli plzeňských ostrostřelců v době prusko-rakouské války. Po jejím skončení si všímá především účasti plzeňských ostrostřelců na různých oslavných akcích, zvláště těch celonárodního charakteru (převoz korunovačních klenotů, výstavba Národního divadla aj.). Ve vleku brožury Františka Herolda, který měl ony události v čerstvé paměti, tvoří nejpodstatnější část předkládané bakalářské práce události z počátku 70. let 19. století. Nedomnívám se přitom, že by až natolik ty ostatní zastiňovaly, byť jejich význam byl nemalý. Tato nevyváženost je jistou slabinou autorovy práce. Stačí uvést, že rokem, kterým skončil Herold, skončil v podstatě i M. Mrázek, když vývoj po roce 1875 (až do zániku v době kolem vzniku republiky, kdy ale přesně?) dokázal shrnout jen na slabé dvě stránky. V následném pojednání o malovaných terčích pak postrádám přeci jen o trochu více informací o terčích vzniklých koncem 18. století (tím spíš, že i ve století následujícím se mohly používat, nebo tehdy přinejmenším zdobily střeleckou klubovnu). Ve stručném závěru lze pak tudíž také polemizovat s tvrzením, že by se práce věnovala detailně 19. století, podrobněji se totiž dovídáme jen o období 60. let – 1875, pro následné roky se autorovi otevírá pole neorané pro další výzkum.

Literatura není bohužel seřazena abecedně, což čtenáři znesnadňuje orientaci v ní – vlastně se mi vůbec nepodařilo rozšifrovat, podle jakého klíče ji autor seřadil (ad hoc?). Faktografické chyby se objeví jen občas, o to jsou ale nápadnější: jako na s. 49 teplíctí (správně tepelští!) premonstráti. Autora pravidelně pozlobí jazykové záležitosti (viz i překlep v samotném zadání BP či hrubka v obsahu – národní divadlo /sic!/). Přesto lze pokus M. Mrázka hodnotit kladně – dokázal pracovat s dostupnou literaturou k tématu, podal základní nástin vývoje spolku, přidal kvalitní obrazovou přílohu, zorientoval se částečně v archivním fondu. Proto jeho bakalářskou práci hodnotím stupněm **velmi dobrá**.

V Plzni 29. dubna 2014

PhDr. Jan Kilián, Ph.D.